

Aan : De leden en plaatsvervangende leden van de Vaste Kamercommissie Volksgezondheid,
Welzijn en Sport en Financiën
Van : GroentenFruit Huis
Betreft : Position paper over het afschaffen van btw op groenten en fruit ten behoeve van
rondetafelgesprek op 12 juni a.s. en commissiedebat Financiën over Nationale fiscaliteit op
14 juni a.s.

Graag delen wij met u deze position paper ter voorbereiding op het rondetafelgesprek van 12 juni a.s. en het commissiedebat Financiën over Nationale Fiscaliteit op 14 juni a.s. In deze position paper geven wij antwoord op drie centrale vragen. Tijdens het rondetafelgesprek zullen wij deze verder toelichten.

Wat is het effect van het afschaffen van btw op groente en fruit op het betaalbaarder en aantrekkelijker maken van gezond eten?

Een groot deel van de gezondheidsproblemen en zorgkosten in Nederland worden mede veroorzaakt door een hoog percentage (50%) overgewicht, obesitas en daaraan gerelateerde ziekten (Bron: OECD). Afgelopen week was nog in het nieuws dat een kwart van de jongvolwassenen ook al overgewicht heeft (Bron: CBS). Groenten en fruit kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan een gezonde leefstijl. Het verlagen van de btw op groenten en fruit is een eenvoudig te implementeren leefstijlinterventie die, samen met andere maatregelen, een belangrijke bijdrage kan leveren aan de gezondheid van alle Nederlanders.

In de afgelopen jaren zijn gezonde producten een stuk duurder geworden. Zo stegen in de afgelopen 20 jaar de prijzen van groenten met 46% en die van fruit met 36%, terwijl de prijs van suiker maar met maar 1% steeg (Bron: ConsumentenPrijns Index (CPI)).

Verder zien we een enorme inflatie als het gaat om levensmiddelen in het algemeen (Bron: CBS). Boodschappen doen wordt voor een grote groep consumenten zo steeds moeilijker. De gezonde keuze moet betaalbaar blijven voor een ieder en daarmee de makkelijke keuze.

Het verlagen van de btw is een van de maatregelen die zorgt voor een gezonde stimulans. In combinatie met andere maatregelen zoals het aanbieden van schoolfruit, gezonde schoollunches, educatie en gezonde voeding op het werk kunnen er wel degelijk grote stappen richting een gezondere samenleving worden gezet. Zie ook de resultaten van de [integrale aanpak](#) die in Finland heeft geleid tot halvering van overgewicht onder 5-jarigen.

Welke maatschappelijke baten en lasten heeft het afschaffen van de btw op groenten en fruit? En hoe kan met de lasten worden omgegaan?

Het SEO-rapport geeft aan dat de consumptie met 4% omhoog zal gaan. Dit percentage wordt in het onderzoek afgedaan alsof het niet veel voorstelt. Bijgevoegde grafiek laat echter zien dat de consumptie van groenten de afgelopen jaren (behalve tijdens corona) niet zo hard gestegen is.

Bovendien halen we nog lang niet de aanbevolen hoeveelheden van 250 gram groenten en 200 gram fruit per persoon per dag zoals het Voedingscentrum voorschrijft. Een extra 4% maakt dus wel degelijk verschil op populatieniveau. Gebaseerd op het huidige volumenniveau betekent dit 76 miljoen kilo extra groente- en fruitconsumptie.

Gezonde Nederlanders zorgen op de lange termijn voor lagere maatschappelijke kosten door minder zorgkosten, minder ziekteverzuim en daarmee een betere arbeidsproductiviteit.

Hoe kan het afschaffen van btw op groenten en fruit het beste worden uitgevoerd?

Om te bepalen of het om verse groenten of fruit gaat wordt er gebruik gemaakt van internationale codes, de zogenaamde GPC-codes (Global Product Classification). De internationale GPC classificatie voor verse groente- en fruitproducten is gebaseerd op de de classificatie United Nations Standard Products and Services Code (UNSPC) en de UNECE kwaliteitsvoorschriften voor verse groente- en fruitproducten. Deze internationale productclassificatie wordt wereldwijd veelvuldig gebruikt door retailers voor zowel food als non-food producten. Dit betekent dat er voor elk product een GPC-code beschikbaar is. Hierdoor kan er goed gedefinieerd worden door het btw-tarief te koppelen aan de bijbehorende GPC-code.

Er staat de belastingdienst dus niets in de weg om op basis van internationale codes en standaarden het btw-tarief van 0% op verse groenten en fruit uit te voeren.

De GPC-codes kunnen bijzonder goed gekoppeld worden aan Variant 5 zoals omschreven in het SEO-rapport, namelijk hoofdstuk 7 en 8 uit Gecombineerde Nomenclatuur (GN).

Daarnaast is het neutraliteitsbeginsel een veelgehoord argument. Dit beginsel kan optreden bij 'soortgelijke' gevallen. In het SEO-rapport wordt het voorbeeld genoemd van komkommer naast komkommersalade met allerlei toevoegingen. Een typisch voorbeeld waarbij de gemiddelde consument heel goed het onderscheid kan maken. Bovendien wordt de komkommer voor heel verschillende toepassingen gebruikt. Een onderzoek van Fons Overwater heeft aangetoond dat in de jaren 1933 tot en met 1989 er een verlaagd btw-tarief (variërend van 4% tot 6%) op verse groenten en fruit van toepassing was. In 50 jaar tijd zijn er maar 10 procedures aangespannen aangaande de definitie van groenten en fruit. Het risico op procedures lijkt dus maar klein te zijn.

Tot slot kunnen we leren van andere Europese landen die de afgelopen tijd het btw-tarief hebben verlaagd, zoals Spanje en Portugal. Recent heeft PvdD schriftelijke vragen hierover gesteld. We juichen dan ook een dergelijk onderzoek naar de effectiviteit en doelmatigheid van dit lage btw-tarief in andere landen door de OESO toe, zodat we van de praktijk uit andere landen kunnen leren.

Kortom, wij denken dat een laag btw-tarief op groenten en fruit, in combinatie met andere maatregelen, wel degelijk effect kan hebben en daarnaast goed uitvoerbaar is.

Tijd om door te pakken en per 1 januari 2024 uitvoering te geven aan de afspraak in het regeerakkoord!